

*Sponsored in loving memory of Ben Blutstein z"l
by his family who misses him dearly*

**"That's Alright, dear. I'll sit in the Dark."
Exile and Voluntary Exile as a Jewish Motif**

I. Sanhedrin

1. Mekhilta DRSBY 21: 14, Epstein p. 171

From whence do we know that one only executes when the Temple exists?

"From before the altar take him to die," (Ex. 21:14)

If there is an altar, then you execute.

If not, you do not execute.

2. Palestinian Talmud: Sanhedrin 7:2; 24b

It is taught in a baraita: "Forty years before the destruction of the Temple, capital cases were taken from Israel.

In the days of Rabbi Simeon b. Yohai, monetary cases were taken from Israel."

Rabbi Simeon b. Yohai said: "Blessed be the Merciful One because we are not wise enough to judge."

3. Babylonian Talmud: Avodah Zarah 8b

A. As Rav Kahana said: "When Rabbi Yishmael b. Rabbi Yose got sick, they sent to him: 'Rabbi, tell us two or three things that you have told us in the name of your father.'

He said to them: 'One hundred and eighty years before the temple was destroyed, the Evil Empire spread over Israel.

Eighty years before the temple was destroyed, they decreed that the lands of the nations and glass vessels would be impure.

Forty years before the temple was destroyed, the Sanhedrin was exiled and sat in Hanut."

What practical implication does this have?

Rav Isaac b. Avdimi said: "That they did not judge cases of fines."

B. How can it occur to you that this refers to cases involving fines?

After all, Rav Judah said in the name of Rav: "Truly!

Remember that man for good, Rabbi Judah b. Baba is his name. If it were not for him, cases of fines would have been forgotten from Israel!"

Does the tradition really say "forgotten"?

Rather cases involving fines would have been removed.

Because the Evil Empire made a decree: "Whoever ordains will be killed, whoever receives ordination will be killed, the city in which the ordination takes place will be destroyed, and the boundary in which the ordination takes place will be uprooted."

What did Rabbi Judah b. Baba do?

He went and sat between two big cities and between two

1. מכילתא דרשב"י כא

ומנין שאין ממיתין אלא בפני הבית ת"ל "מעם מזבחי תקחנו למות"

הא אם יש מזבח אתה ממית ואם לאו אי אתה ממית

2. ירושלמי סנהדרין 7:2

תני: "קודם לארבעים שנה עד שלא חרב בית המקדש, ניטלו דיני נפשות מישראל."

בימי רבי שמעון בן יוחי ניטלו דיני ממונות מישראל. אמר רבי שמעון בן יוחי "בריד רחמנא דלי נא חכים מידון."

3. בבלי ע"ז ח ע"ב

A. דאמר רב כהנא: כשחלה רבי ישמעאל בר יוסי, שלחו ליה: רבי, אמור לנו שנים וגי דברים שאמרת לנו משום אביך.

אמר להו: מאה ושמונים שנה קודם שנחרב הבית - פשטה מלכות הרשעה על ישראל,

פי' שנה עד לא חרב הבית - גזרו טומאה על ארץ העמים ועל כלי זכוכית,

מי' שנה עד לא חרב הבית - גלתה סנהדרין וישבה לה בחנות.

למאי הלכתא?

א"ר יצחק בר אבדימי: לומר, שלא דנו דיני קנסות.

B. דיני קנסות סלקא דעתך?

והאמר רב יהודה אמר רב: ברם זכור אותו האיש לטוב ורבי יהודה בן בבא שמו, שאלמלא הוא נשתכחו דיני קנסות מישראל;

נשתכחו - לגרסינהו!

אלא בטלו דיני קנסות מישראל,

שגזרה מלכות הרשעה גזרה: כל הסומך יהרג, וכל

הנסמך יהרג, ועיר שסומכין בה תחרב, ותחום שסומכין בו יעקר;

מה עשה רבי יהודה בן בבא?

הלך וישב בין שני הרים גדולים ובין שתי עיירות גדולות בין ב' תחומי שבת, בין אושא לשפרעם, וסמך שם חמשה

זקנים: ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ור"ש ורבי אלעזר בן שמוע,

ורב אויא מוסיף; אף רבי נחמיה;

כיון שהכירו בהם אויבים, אמר להם: בני, רוצו!

אמרו לו: רבי, ואתה מה תהא עליך?

אמר להם: הריני מוטל לפניהם כאבן שאין לה הופכין;

Sabbath boundaries, between Usha and Shefaram, and there he ordained five elders: Rabbi Meir, Rabbi Judah, Rabbi Yose, Rabbi Simeon, and Rabbi Elazar b. Shamua. Rav Avia adds, Also Rabbi Nehemia.

Once the enemies detected them, he said to them, "My sons, run!"

They said to him, "Rabbi, what will become of you?"

He said to them: "Behold, I lie before you like a rock that cannot be overturned."

They say: "They did not move from there until they stuck three hundred iron spearheads into his body and made his body as if a sieve!"

C. Rav Nahman b. Isaac said: "Do not say cases of fines, rather that they did not judge capital cases."

What is the reason? Since they saw that murderers were multiplying and they were unable to judge them, they said: 'It is better that we should be exiled from place to place in order not to be obligated, as it is written *"And you shall do according to the word which they tell you from that place"* (Deut. 17) which shows that the place is instrumental.

4. Mishnah Sota 9:9

When murderers became numerous, the "breaking-of-the neck of the heifer" [ceremony of atonement] was abolished, from when Elazar Ben Dinai arose.

They called him Techina ben Prisha, then they called him son of a murderer.

When adulterers became numerous, the bitter waters ceased, and Rabban Yochanan ben Zakkai abolished them [the waters ceremonies], as it is written (Hosea 4:14) "I will not punish your daughters when they commit harlotry, nor your brides when they commit adultery; for they themselves go aside with harlots."

II. Temple

5. Babylonian Talmud: Berakhot 3a

It has been taught: R. Jose says, I was once traveling on the road, and I entered into one of the ruins of Jerusalem in order to pray. Elijah of blessed memory appeared and waited for me at the door till I finished my prayer. After I finished my prayer, he said to me: Peace be with you, my master!

and I replied: Peace be with you, my master and teacher!

And he said to me: My son, why did you go into this ruin?

I replied: To pray.

He said to me: You ought to have prayed on the road.

I replied: I feared lest passers-by might interrupt me.

He said to me: You ought to have said an abbreviated prayer.

Thus I then learned from him three things:

One must not go into a ruin;

אמרו: לא זזו משם עד שנעצו לגופו ג' מאות לולניאות של ברזל ועשאוהו לגופו ככברה!

C. אמר רב נחמן בר יצחק: לא תימא דיני קנסות, אלא שלא דנו דיני נפשות.

מ"ט: כיון דחזו דנפשי להו רוצחין ולא יכלי למידן, אמרו: מוטב נגלי ממוקום למקום כי היכי דלא ליחייבו, דכתיב: +דברים יז+ ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא, מלמד שהמקום גורם.

4. משנה מסכת סוטה פרק ט : משנה ט

משרבו הרוצחין בטלה עגלה ערופה משבא אליעזר בן דינאי ותחינה בן פרישה היה נקרא חזרו לקרותו בן הרצחן משרבו המנאפים פסקו המים המרים ורבן יוחנן בן זכאי הפסיקו שנאמר (הושע ד) לא אפקוד על בנותיכם כי תזנינה ועל כלותיכם כי תנאפנה כי הם וגו'

5. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ג עמוד א

תניא, אמר רבי יוסי: פעם אחת הייתי מהלך בדרך, ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל. בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח (והמתין לי) עד שסיימתי תפילתי.

לאחר שסיימתי תפילתי אמר לי: שלום עליך, רבי!

ואמרתי לו: שלום עליך, רבי ומורי!

ואמר לי: בני, מפני מה נכנסת לחורבה זו? ואמרתי לו: להתפלל.

ואמר לי: היה לך להתפלל בדרך!

ואמרתי לו: מתירא הייתי שמא יפסיקו בי עוברי דרכים. ואמר לי: היה לך להתפלל תפלה קצרה.

באותה שעה למדתי ממנו שלשה דברים: למדתי שאין נכנסין לחורבה, ולמדתי שמתפללין בדרך, ולמדתי שהמתפלל בדרך - מתפלל תפלה קצרה.

one may say the prayer on the road;
and if one does say his prayer on the road, he recites an abbreviated prayer.
He further said to me: My son, what sound did you hear in this ruin?
I replied: I heard a divine voice, cooing like a dove, and saying: Woe to the children, on account of whose sins I destroyed My house and burnt My temple and exiled them among the nations of the world!
And he said to me: By your life and by your head! Not in this moment alone does it so exclaim, but thrice each day does it exclaim thus! And more than that, whenever the Israelites go into the synagogues and schoolhouses and respond: 'May God's great name be blessed!' the Blessed Holy One, shakes His head and says: Happy is the king who is thus praised in this house! Woe to the father who had to banish his children, and woe to the children who had to be banished from the table of their father!

ואמר לי: בני, מה קול שמעת בחורבה זו?
ואמרתי לו: שמעתי בת קול שמנהמת כיונה ואומרת: אוי לבנים שבעונוותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין האומות.
ואמר לי: חייך וחיי ראשך, לא שעה זו בלבד אומרת כך, אלא בכל יום ויום שלש פעמים אומרת כך;
ולא זו בלבד, אלא בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין יהא שמייה הגדול מבורך הקדוש ברוך הוא מנענע ראשו ואומר:
אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך,
מה לו לאב שהגלה את בניו,
ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם.

6. Babylonian Talmud Rosh Hashannah 31a-b

R. Judah b. Idi said in the name of R. Johanan: The Divine Presence [so to speak] left Israel by ten stages — this we know from references in Scripture — and the Sanhedrin correspondingly wandered to ten places of banishment — this we know from tradition.

'The Divine Presence left Israel by ten stages — this we know from references in Scripture': [it went] from the Ark-cover to the Cherub and from the Cherub to the threshold [of the Holy of Holies], and from the threshold to the court, and from the court to the altar, and from the altar to the roof [of the Temple], and from the roof to the wall, and from the wall to the town, and from the town to the mountain, and from the mountain to the wilderness, and from the wilderness it ascended and abode in its own place, as it says, I will go and return to my place. ...

R. Johanan said: The Divine Presence tarried for Israel in the wilderness six months in the hope that they would repent. When [it saw that] they did not repent, it said, Let their soul expire, as it says, But the eyes of the wicked shall fail and they shall have no way to flee and their hope shall be the expiry of the soul.

'Correspondingly the Sanhedrin wandered to ten places of banishment, as we know from tradition', namely, from the Chamber of Hewn Stone to Hanuth, and from Hanuth to Jerusalem, and from Jerusalem to Jabneh, [31b] and from Jabneh to Usha, and from Usha [back] to Jabneh, and from Jabneh [back] to Usha, and from Usha to Shefar'am, and from Shefar'am to Beth She'arim, and from Beth She'arim to Sepphoris, and from Sepphoris to Tiberias; and Tiberias is the lowest-lying of them all, as it says, And

6. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף לא ע"א

אמר רב יהודה בר אידי אמר רבי יוחנן
עשר מסעות נסעה שכינה מקראי
וכנגדן גלתה סנהדרין מגמרא

עשר מסעות נסעה שכינה מקראי
מכפרת לכרוב ומכרוב לכרוב ומכרוב למפתן וממפתן
לחצר ומחצר למזבח וממזבח לגג ומגג לחומה ומחומה
לעיר ומעיר להר ומהר למדבר וממדבר עלתה וישבה
במקומה שנאמר +הושע ה+ אלך אשובה אל מקומי ...

אמר רבי יוחנן ששה חדשים נתעכבה שכינה לישראל
במדבר שמא יחזרו בתשובה כיון שלא חזרו אמר תיפח
עצמן שנאמר +איוב יא+ ועיני רשעים תכלינה ומנוס אבד
מנהם ותקוּתם מפח נפש

וכנגדן גלתה סנהדרין מגמרא
מלשכת הגזית לחנות ומחנות לירושלים ומירושלים
ליבנה עמוד ב ומיבנה לאושא ומאושא ליבנה ומיבנה
לאושא ומאושא לשפרעם ומשפרעם לבית שערים ומבית
שערים לצפורי ומצפורי לטבריא וטבריא עמוקה מכולן
שנאמר +ישעיהו כט+ ושפלת מארץ תדברי

brought down thou shalt speak out of the ground.

7. Babylonian Talmud Gittin 56a-b

When he reached the Romans [Rabban Yohanah ben Zakkai] said, Peace to you, O king, peace to you, O king. He [Vespasian] said: Your life is forfeit on two counts, one because I am not a king and you call me king, and again, if I am a king, why did you not come to me before now?

He replied: As for your saying that you are not a king, in truth you are a king, since if you were not a king Jerusalem would not be delivered into your hand, as it is written, And Lebanon shall fall by a mighty one. 'Mighty one' [is an epithet] applied only to a king, as it is written, And their mighty one shall be of themselves, etc.; and Lebanon refers to the Sanctuary, as it says, This goodly mountain and Lebanon.

As for your question, why if you are a king, I did not come to you till now, the answer is that the bironi among us did not let me.

He said to him; If there is a jar of honey round which a serpent is wound, would they not break the jar to get rid of the serpent?

He could give no answer.

R. Joseph, or as some say R. Akiba, applied to him the verse, [God] turneth wise men backward and maketh their knowledge foolish. He ought to have said to him: We take a pair of tongs and grip the snake and kill it, and leave the jar intact.

At this point a messenger came to him from Rome saying, Up, for the Emperor is dead, and the notables of Rome have decided to make you head [of the State]....

He said to him: Seeing that you are so wise, why did you not come to me till now? He said: Have I not told you? — He retorted: I too have told you.

He said; I am now going, and will send someone to take my place. You can, however, make a request of me and I will grant it. He said to him: Give me Jabneh and its Wise Men, and the family chain of Rabban Gamaliel, and physicians to heal R. Zadok. R. Joseph, or some say R. Akiba, applied to him the verse, '[God] turneth wise men backward and maketh their knowledge foolish'. He ought to have said to him; Let them [the Jews] off this time.

8. Avot D'Rabbi Nathan 4:5

Once, Rabbi Yohanah ben Zakkai was walking with his disciple, Rabbi Y'hoshua, near Jerusalem after the destruction of the Temple. Rabbi Y'hoshua looked at the Temple ruins and said "Alas for us!! The place that atoned for the sins of the people Israel lies in ruins!" Then Rabbi

7. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נו עמוד א

כי מטא להתם אמר שלמא עלך מלכא שלמא עלך מלכא א"ל מיחיבת תרי קטלא חדא דלאו מלכא אנא וקא קרית לי מלכא ותו אי מלכא אנא עד האינדא אמאי לא אתית לגבאי

א"ל דקאמרת לאו מלכא אנא, איברא מלכא את דאי לאו מלכא את לא מימסרא ירושלים בידך דכתיב +ישעיהו י"ו והלבנון באדיר יפול ואין אדיר אלא מלך דכתיב +ירמיהו ל"ו והיה אדירו ממנו וגו' ואין לבנון אלא ביהמ"ק שנאמר +דברים ג' החר הטוב הזה והלבנון

ודקאמרת אי מלכא אנא אמאי לא קאתית לגבאי עד האינדא בריוני דאית בן לא שבקינן

אמר ליה אילו חבית של דבש ודרקון כרוך עליה לא היו שוברין את החבית בשביל דרקון אישתיק קרי עליה רב יוסף ואיתימא רבי עקיבא +ישעיהו מ"ד + משיב חכמים אחר ודעתם יסכל איבעי ליה למימר ליה שקלינן צבתא ושקלינן ליה לדרקון וקטלינן ליה וחביתא שבקינן לה

אדהכי אתי פריסתקא עליה מרומי אמר ליה קום דמית ליה קיסר ואמרי הנהו חשיבי דרומי לאותיבך ברישא ...

אמר ליה ומאחר דחכמיתו כולי האי עד האינדא אמאי לא אתיתו לגבאי אמר ליה ולא אמרי לך אמר ליה אנא נמי אמרי לך

אמר ליה מיזל אזילנא ואינש אחרינא משדרנא אלא בעי מינאי מידי דאתן לך אמר ליה תן לי יבנה וחכמיה וששילתא דרבן גמליאל ואסוותא דמסיין ליה לרבי צדוק קרי עליה רב יוסף ואיתימא רבי עקיבא +ישעיהו מ"ד + משיב חכמים אחר ודעתם יסכל איבעי למימר ליה לשבקינהו הדא זימנא

מסכתות קטנות מסכת אבות דרבי נתן נוסחא א פרק ד ד"ה על גמילות

פעם אחת היה רבן יוחנן בן זכאי יוצא מירושלים והיה ר' יהושע הולך אחריו וראה בית המקדש חרב אמר ר' יהושע או לנו על זה שהוא חרב מקום שמכפרים בו עונותיהם

Yohannan ben Zakkai spoke to him these words of comfort: 'Be not grieved, my son. There is another equally meritorious way of gaining ritual atonement, even though the Temple is destroyed. We can still gain ritual atonement through deeds of loving-kindness. For it is written "Lovingkindness I desire, not sacrifice." (Hosea 6:6)

של ישראל. א"ל בני אל ירע לך יש לנו כפרה אחת שהיא כמותה ואיזה זה גמילות חסדים שנאמר כי חסד חפצתי ולא זבח (הושע ו' ו').

9. Dead Sea Scrolls: Rule of the Community 8:12-16

When these form a community of Israel, according to these rules they shall be separated from the midst of the settlement of the people of iniquity to go to the desert, to clear there the road of the Lord, as it is written, "In the desert clear the road of the Lord; straighten in the wilderness a highway for our God" Isa 40:3

10. Maimonides: Guide to the Perplexed Part III, Ch. 32

It is impossible to go suddenly from one extreme to the other; the nature of man will not allow him suddenly to discontinue everything to which he has been accustomed. Now God sent Moses to make (the Israelites) a kingdom of priests and a holy nation (Ex. 19:6) by means of the knowledge of God. Cf.: "Know therefore this day, and consider it in thine heart, that the Lord is God" (ibid. 5:39). The Israelites were commanded to devote themselves to His service; cf.: "and to serve Him with all your heart" (ibid. 11:13); "and you shall serve the Lord your God" (Ex. 23:25); "and you shall serve Him" (Deut. 13:5). But the general mode of worship in which the Israelites were brought up, consisted in sacrificing animals in temples containing images, to bow down to those images, and to burn incense before them. It was in accordance with the wisdom and plan of God, as displayed in the whole creation, that He did not command us to give up and to discontinue all these modes of worship; for to obey such a commandment would have been contrary to the nature of man, who generally clings to that which he is used; it would in those days have made the same impression as a prophet would make at present if he called us to the service of God and told us His name, that we should not pray to Him, not fast, not seek His help in time of trouble; that we should serve him in thought, and not by any action. For this reason God allowed these rituals to continue: He transferred to His service that which had formerly serves worship of created beings, and things imaginary and unreal, and commanded us to serve Him in the same manner; viz., to build unto Him a temple; cf.: "and they shall make unto Me a sanctuary" (Ex. 25:8); to have the altar erected to His name; cf.: "An altar of earth thou shall make unto Me" (Ibid., 20:21); to offer the sacrifices to Him; cf.: "If any man of you bring an offering unto the Lord" (Lev. 1:2), to bow down to Him and to burn incense before Him. he has forbidden us to do any of these things to any other beings.

III. Sin

11. Babylonian Talmud: Berakhot 34b

R. Abbahu said: In the place where penitents stand even the wholly righteous cannot stand, as it says: Peace, peace to him that was far and to him that is near — to him that was far first, and then to him that is near.

IV. Torah

12. Exodus 32: 15-19

15. And Moses turned, and went down from the mount, and the two tablets of the Testimony were in his hand; the tablets were written on both their sides; on the one side and on the other were they written.

16. And the tablets were the work of God, and the writing was the writing of God, engraved upon the tablets....

19. And it came to pass, as soon as he came near to the camp, that he saw the calf, and the dancing; and Moses' anger burned hot, and he threw the tablets from his hands, and broke them beneath the mount.

14. Babylonian Talmud: Menahot 99a-b

Resh Lakish said: There are times when the annulment of the Torah may be the foundation of the Torah, for it is written, 'Which thou didst break': The Holy One, blessed be

12. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לד עמוד ב

דאמר רבי אבהו מקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין שנאמר +ישעיהו נ"ז+ שלום שלום לרחוק ולקרוב לרחוק ברישא והדר לקרוב

13. שמות פרק לב

(טו) וַיִּפֹּן וַיֵּרָד מִן הַהָר וַיִּשְׂגֵי לַחַת הָעֵדֻת בְּיָדוֹ לַחַת כְּתָבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֶיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתָבִים :

(טז) וְהַלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמְּכָתֵב מְכָתֵב אֱלֹהִים הוּא חֲרוּת עַל הַלַּחַת : ... (יט) וַיְהִי כִּאֲשֶׁר קָרַב אֶל הַמַּחֲנֶה וַיֵּרָא אֶת הָעֵגֹל וּמַחֲלַת וַיַּחַר אָף מִשֵּׁה וַיִּשְׁלַף <מִידוֹ> מִיָּדָיו אֶת הַלַּחַת וַיִּשְׁבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר :

15. תלמוד בבלי מסכת מנחות דף צט ע"א - ב

אמר ריש לקיש פעמים שביטולה של תורה זהו יסודה דכתיב + שמות ל"ד + אשר שברת אמר לו הקב"ה למשה

He, said to Moses, 'Thou didst well to break!'

15. Exodus 34: 1

1. And the Lord said to Moses, Cut two tablets of stone like the first; and I will write upon these tablets the words that were in the first tablets, which you broke.

16. Palestinian Talmud Hagigah 2:2

Originally, there was no disagreement in Israel except about laying hands [on a sacrifice].

Shammai and Hillel arose and made them four.

Once the students of Bet Shammai and Hillel multiplied, and they did not serve their masters as much as necessary, disagreement prevailed in Israel. They were divided into two sects, these declaring impure and those declaring pure. And there will be no restoration until the Son of David comes.

17. Babylonian Talmud: Eruvin 13b

R. Abba stated in the name of Samuel: For three years there was a dispute between Beth Shammai and Beth Hillel, the former asserting, 'The halachah is in agreement with our views' and the latter contending, 'The halachah is in agreement with our views'.

Then a bath kol issued announcing, '[The utterances of] both are the words of the living God, but the halachah is in agreement with the rulings of Beth Hillel'.

18. The Ethics of the Fathers 4:14

Rabbi Nehorai said: Exile oneself to a place of Torah, and do not say that it will come after you, for it is your fellows that establish it permanently, and do not rely on your own understanding.

יישר כחך ששברת

14. שמות פרק לד

(א) וַיֹּאמֶר יְקֻקֹּק אֶל מֹשֶׁה פָּסֵל לְךָ שְׁנֵי לְחֹת אֲבָנִים כְּפָרָאשֵׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל הַלְּחֹת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלְּחֹת הָרִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ:

16. תלמוד ירושלמי מסכת חגיגה פרק ב ה"ב

בראשונה לא היתה מחלוקת בישראל אלא על הסמיכה בלבד

ועמדו שמאי והלל ועשו אותן ד'

משברו תלמידי ב"ש ותלמידי ב"ה ולא שימשו את רביהן כל צורכן ורבו המחלוקות בישראל ונחלקו לשתי כתות אילו מטמאין ואילו מטהרין

ועוד אינה עתידה לחזור למקומה עד שיבוא בן דוד

17. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף יג עמוד ב

אמר רבי אבא אמר שמואל שלש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל הללו אומרים הלכה כמותנו והללו אומרים הלכה כמותנו

יצאה בת קול ואמרה אלו ואלו דברי אלהים חיים הן והלכה כבית הלל

18. משנה מסכת אבות פרק ד משנה יד

רבי נהוראי אומר הוי גולה למקום תורה ואל תאמר שהיא תבוא אחריך שחביריך יקיימוה בידך ואל בינתך אל תשען: